

НАЦИОНАЛНО ИЗЛОЖЕНИЕ

на стоки и услуги на специализирани предприятия
и кооперации на хора с увреждания

Пловдив 11 — 14 май 2011 г.

19 - 22

Добър път в
живота, Илиана!

30

Празник **31**
в Родопите

Кураж

Списание за социални права и интеграция • Година XX • Брой 6 • юни 2011 г. • Цена 0.50

ТЕМА НА БРОЯ

ЗНАЦИ, ОБЕЩАВАЩИ СТАБИЛИЗИРАНЕ НА РЕГИОНАЛНИТЕ СТРУКТУРИ

Кореспонденции за отчетно-изборни
конференции на РО на СИБ

4-14

100

ДЪРЖАВИ
РАТИФИЦИРАХА
КОНВЕНЦИЯТА
НА ООН ЗА
ПРАВТА
НА ХОРАТА С
УВРЕЖДЕНИЯ

3

100 държави ратифицираха Конвенцията
на ООН за правата на хората с увреждания

3

ТЕМА НА БРОЯ: ЗНАЦИ, ОБЕЩАВАЩИ СТАБИЛИЗИРАНЕ НА РЕГИОНАЛНИТЕ СТРУКТУРИ

кореспонденции за отчетно-изборни конференции

на РО на СИБ Варна, Търговище, Монтана, Габрово

4-12

Вести

4-12

Справочник

15-18

Национално изложение на стоки и услуги на специализирани
предприятия и кооперации на хора с увреждания

19-22

Полет и гравитация

Мариана Еклесия

23-25

Лъчко ме обогати с други понятия за Вселената

Лалка Бенгюзова

26-27

Жената с вечната усмивка

Стефан Стойчев

28

Благослов от Архимандрит Иеротей

29

Добър път в живота, Илиана!

Елена Шопова

30

Празник в Родопите

31

Еньовден

32

SUMMARY

100 countries ratified the UN Convention for the rights of the people with disabilities

3

THE THEME OF THE ISSUE:

Signs which promise a stabilization of the regional organizational structures

Correspondence from the country

4-14

A national exhibition of a goods and services of a specialized
enterprises and cooperatives of the people with disabilities

19-22

Articles and interviews:

- "Via Dolorosa – Flying and gravitation" – Miss Eklesia

- Luschko enriched me with other ideas for the Cosmos

- The woman with the endless smile

23-30

A holidays in the mountain of Rodopy

31

100 ДЪРЖАВИ РАТИФИЦИРАХА КОНВЕНЦИЯТА НА ООН ЗА ПРАВТА НА ХОРАТА С УВРЕЖДЕНИЯ

Морфи СКАРЛАТОВ

На 10 май, т.г., латиноамериканската държава Колумбия стана 100-та страна, която ратифицира Конвенцията и се присъедини към редиците на тези държави, които сега дават по-пълни възможности на хората с увреждания да участват пълноценно в живота на своите общества.

Генералният секретар на ООН г-н Ван Ки-Муун, коментирайки това важно събитие, заяви: "Нека да използваме Конвенцията на ООН за още по-конкретно подобряване на живота на хората с увреждания!"

Счита се, че 10 процента от световното население, или около 650 милиона, са хора с увреждания. Те са най-голямата група граждани в света, които са лишени от пълноправното участие в икономическия, социалния, политическия и културен живот на националните си общества. Само един пример: 368 милиона (от горепосочените 650) са в трудоспособна възраст, но безработицата сред тях е толкова висока, че е достигнала и надминава 80 процента в някои страни.

За да посрещне и отговори на тази несправедливост, през 2006 година Генералната асамблея на ООН прие Конвенцията за правата на хората с увреждания, която бе изготвена с активното участие на хора с увреждания от цял свят и след обсъждането ѝ от техните организации. Рекордно число от държави – 82 на брой – я подписаха в деня на приемането на документа.

Г-н Ша Зуканг – заместник Генерален секретар на ООН, отговарящ за икономическите и социални въпроси, който изпълняваше поста на секретар, отговарящ за изготвянето и приемането на Конвенцията за правата на хората с увреждания, по този важен случай заяви: "Ние сме много окуражени и ентусиазирани и имаме големи надежди след ратифицирането на Конвенцията от 100 страни. Този акт представлява голямо постижение на международното общество, което работи за справедливост и равнопоставеност.

В същото време в Европа до този момент от 27-те страни – членки на Европейския съюз все още 10 от тях не са ратифицирали Конвенцията на ООН.

Една от тях е и България.

Добрите вести идват с Кураж

Стефан СТОЙЧЕВ

ВЕСТИ ОТ ПЛОВДИВ

СЪВЕТИ ЗА РЕДКИТЕ БОЛЕСТИ

Повече от 40 страдащи от редки заболявания получиха ценни съвети за самопомощ и подобряване качеството на живота от психоложката Мадлен Алгафари. Според нея е важно позитивното мислене. Важно е също да се влезе в спокойно, мъдро измерение. Хората с редки болести да вярват и да тренират силата си. Присъстващите слушаха с внимание, но се питаха как все пак ще оцелеят без лекарства...

Кибер лечение

В най-новата болница МБАЛ „Света Каридад“ в Пловдив пациенти ще могат да ползват услугите на Анадолски медицински център „Джон Хопкинс“ чрез единствения от този род кибер нож, който безкръвно лекува онкологични заболявания. Това съобщи изпълнителният директор на болницата Д-р Васил Ангелов. За да се възползват от оригиналната здравна услуга, пациентите трябва да са с добри финанси.

Интегрален център

Изключително сложни операции на гръбначния стълб и мозъка ще извършват в УМБАЛ „Свети Георги“ - Пловдив след успешното изграждане на интегрален център за хирургично лечение на тумори и травми. По оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007-2013“ болницата спечели финанси- ▶

ЗНАЦИ, ОБЕЩАВАЩИ НА РЕГИОНАЛНИТЕ

На 20. 05. 2011 г. в гр. София се проведе Общо (делегатско) събрание на СИБ, което обсъди и прие Отчет за дейността на УС на СИБ за 2010 г.; Доклад за извършената работа в СИБ за периода от 01.01.2010 г. до 31.12.2010 г.; Отчет за дейността на ЦКРК на СИБ за 2010 г.; Отчет за изпълнението на Бюджета на СИБ за 2010 г. и Бюджет на СИБ за 2011 г. Извън обявения дневен ред се поставиха за обсъждане редица въпроси за хода на регионалните отчетно-изборни конференции, започнали от април 2011 г., и за работата на комисиите по подготовката на VII-я конгрес на СИБ.

Варна

Във Варна беше първата отчетно-изборна конференция в страната - на 7 април 2011 година. Очакваше се с нетърпение, защото там възникнаха през годината много сериозни проблеми. Преди всичко заради едно от дружествата в града.

Но нека да започнем малко по-отрано тази история - за да стане най-последно ясно на всички какво означава да не се спазват правилата... ▶

СТАБИЛИЗИРАНЕ СТРУКТУРИ

По решение на УС на СИБ секция ОМКД при Централното управление на СИБ и лично председателят Красимир Коцев положили усилия за възстановяване чрез учредяване на Варненската регионална организация на СИБ. На практика тя бе преустановила дейността си поради изключителната пасивност на дотогавашния регионален УС както и на щатния координатор на СИБ Добрин Тасков, който тогава беше и председател на УС на Варненската РО. Управителният съвет на СИБ иницира свикването на учредително Общо (делегатско) събрание. Спазвайки определения в Устава на СИБ ред, бяха свикани и се проведоха общи събрания в основните организации и дружества на СИБ във Варненски регион. Избрани бяха делегати по предварително определената норма на представителство. След изтичането на изисквания се 30-дневен срок от обявяването, на 16.07.2010 г. във Варна, в клуба на на инвалидите се проведе регионално Общо (делегатско) събрание, което с решение възстанови Варненската регионална организация на СИБ и избра нов УС, както и Регионална контролно-ревизионна комисия. За председател на Варненската РО на СИБ бе избрана Ася Николова, която е и председател на основната (общинска) организация на СИБ в град Дългопол, област Варна. Организа-

Добрите вести идват с Кураж

ране от почти 3 милиона лева. В центъра ще се извършват операции на хипофизата, мининвазивни операции на гръбначния стълб, големите кости и таза, корекции на малформации при възрастни и деца. Високотехнологичният комплекс ще е оборудван с интегрална система за визуализация и компютърно навигирана хирургия. ■

ШЕСТ ЦЕНТЪРА ЗА НАСТАНЯВАНЕ ОТ СЕМЕЕН ТИП И ДВЕ ЗАЩИТЕНИ ЖИЛИЩА ЗА ДЕЦА С УВРЕЖДЕНИЯ

ще бъдат изградени в област Благоевград, съобщи министърът на труда и социалната политика Тотю Младенов при посещение на Дома за деца с умствена изостаналост в село Петрово, община Сандански, по случай Международния ден на детето. Той поясни, че се предвижда да бъдат изградени три центъра за настаняване от семеен тип в Благоевград и по един в Гоце Делчев, Петрич и Сандански. На територията на областта ще отворят врати и 2 защитени жилища – в Благоевград и Сандански. Стойността на проектите е над 8.5 милиона лева. ■

Добрите вести идват с Кураж

Нена БИВОЛАРСКА

ДНЕВЕН ЦЕНТЪР ЗА ВЪЗРАСТНИ ХОРА С УВРЕЖДАНИЯ

Вече година и половина в пазарджишкото село Звъничево работи Дневният център за възрастни хора с увреждания. Социалната услуга, която се управлява от пазарджишкото Сдружение "Партньори ДИТ", първоначално бе открита като Център за социална интеграция и рехабилитация с капацитет 20 места, но заради засиления интерес се реструктурира в Дневен център, където в момента 30 човека с физически увреждания получават медицинска и психологическа помощ, рехабилитация и топла храна. Услугата се финансира от държавата, като потребителите плащат 30 процента от месечната си пенсия. Услугите на центъра все още се увеличават. Най-новата придобивка е апаратура за магнитолечение.

Тук възрастните хора се чувстват много добре, защото преодоляват социалната изолация, на която са подложени – с трудотерапията, която се прилага чрез курсовете по готварство, ръчно плетиво и градинарство се чувстват равнопоставени и полезни. В момента жените от Дневния център подготвят поредното си дарение – шият лигавници и плетат чорапчета и жилетки за изоставените деца от Дома за медико-социални грижи в Пазарджик. След преминалото обучение по компютърна грамотност пък осем възрастни жени вече могат да сърфират в

Варна

циите и дружествата там вече изпълниха отчетно-изборната си програма. Учредиха се и нови структури – в град Долен чифлик и град Аксаково.

Несъгласни с горните организационни действия останаха само хората от ръководството на дружеството на СИБ-Варна, които все още не желаят да осъзнаят и да приемат демократичните принципи, върху които е изградена съюзната дейност – именно те предполагат демократичен избор на ръководните органи на всяка регионална организация. Погрешно е схващането – и практиката – във всички ръководни органи да битуват само едни и същи лица, колкото и опитни да са според самите тях.

Всъщност това дружество във Варна с председател д-р Радко Радев, не беше успяло да проведе отчетно-изборното си събрание за 2011 г. според изискванията на Устава на СИБ

и не получи правото да излъчи делегати за отчетно-изборната конференция на Варненската регионална организация.

И затова делегатите на редовно свиканата конференцията на 7 април т.г. не приеха участието на представителите на варненското дружество, макар че някои от тях се опи-

► таха да протестират необосновано и дори да заплашват...Други пък не се подчиниха на общата воля и останаха да слушат.

А може би добре сториха – за да чуят, че в регион Варна вече наистина има дейност! Дори без намесата на „знаменити“ и „заслужили“ личности...

Много простичко, по човешки в доклада за дейността на УС с председател Ася Николова, бяха изложени усилията да се изгради наново една цяла структура, да се установят добри взаимоотношения между другите организации - от Девня, Провадия, Дългопол, Аксаково, Долен чифлик, Белоградец, Самуилово, Цонево, Варна – но с председател Димо Вълчев. И хората започнаха да се изказват спокойно, добронамерено за всичко, което се е случило и се случва все още. Митко Андонов от Девня подчерта, че в работата на УС през този кратък период от възстановяването на регионалната организация вече не е имало караници, изхвърляния, делене...Вече се чувстват като колектив, като колеги и така стават по-активни и самите структури по места. Търсят се контакти с местната власт, осъществяват се много и интересни инициативи.

Хубаво е, че заседанията на УС се провеждат на различни места и така опознават взаимно и прооблемите си, стават дори по-близки помежду си. Например Димо Вълчев, председател на втората организация във Варна, разказа, че са регистрирали спортен клуб, свързали се с Ротари клуб и може би ще имат скоро специални колички за баскетбол. Така ще привличат и повече млади хора. Председателката в община Аксаково сподели болката си, че все още нямат клуб, от общината им отказват. Веднага се обади един от делегатите с готовност да помогне...

За председател на УС на РО на СИБ – Варна бе преизбрана Ася Николова, за председател на РКРК бе избран Валентин Маджаров.

Ето, това са знаците, обещаващи стабилизиране на регионалната структура. Не достига още мъничко самочувствие, още мъничко борбеност, но със сигурност хората от но- ►

Добрите вести идват с Кураж

► Интернет и да си говорят с внуците по Скайп-а.

Най-голямо удоволствие за тях и за мъжете, обаче, си остават разходките сред природата и екскурзиите, които си организират често. За времето, откакто съществува, центърът определено има с какво да се похвали - това е най-добрата социална услуга в цялата област. Институцията има пълната подкрепа на общинския съветник от Пазарджик Тодор Тодоров, който е единственият народен избраник в местния общински съвет, оказващ помощ абсолютно безусловно при реализирането на социалните дейности в общината. ■

ДНЕВЕН ЦЕНТЪР ЗА ДЕЦА С УВРЕЖДАНИЯ

заработи в Белово от 22 март. Той се помещава в незаемото крило на местната детска градина "Шурче". Очаква се да бъде посещаван от 24 малчугани с увреждания. Средствата за него бяха събрани от дарители и от приходи на Община Белово. ■

Добрите вести идват с Кураж

Алексения ЯНКОВА

ИЗЛОЖБА В С. БУСМАНЦИ

В средата на май дружеството на СИБ „Бусманци“ организира изложба в своя клуб, на която бяха представени кулинарни и плетени изделия. Освен членовете на дружеството, които бяха майсторите на експонатите, присъстваха и много гости – кметът на село Бусманаци Валентин Спасов, от ДКЦ „Д-р Грейнберг“ д-р Горанов – наш много добър приятел - и колежката меу д-р Атанасова, инж. Марина Шаркова –Дейчева, Росен Филипов – бизнесмени от селото и също наши приятели и спонсори. ►

► Варна

вия Управителен съвет няма да се поддадат на агресията, на грандоманството и пренебрежението от страна на някои предишни фактори в тази организация.

Всъщност конференцията във Варна напомня много на ония далечни времена – когато се наливаха основите на СИБ, когато страстите не бяха прекипели и заради тях се харчеше излишна човешка енергия...

Но дали времената са били причината, или личностите, които са си въобразявали, че без тях земята няма да се върти!... ■

Габрово

На 19.04.2011 г. се проведе отчетно-изборна конференция на Регионалната организация на СИБ Габрово. Делегатите обсъдиха работата на организацията и съставните ѝ структури в условията на финансово-икономическата криза и стагнация за запазване и подобряване на социалния статус на хората с увреждания в региона. Особено остър е проблемът за обслужването на самотните хора с увреждания, за осигуряване на специализиран обществен транспорт, за осигуряване на надомна работа и др. В работата на конференцията взеха участие председателят на СИБ Красимир Коцев, председателят на ЦКРК Георги Георгиев и експерти от ЦУ на Съюза.

За председател на УС на РО беше преизбрана Стефка Рачева, за председател на РКРК - Никола Желязков. Съгласно приетия от УС на СИБ норматив при редовно отчетени 1467 члена конференцията избра 2 делегати за VII –я конгрес: г-жа Стефка Рачева и г-н Васил Грънчаров –председател на Общинската организация на СИБ в гр. Габрово. (П.П.) ■

Търговище

Екатерина НАКОВА

На 27 април в Търговище РО на СИБ проведе отчетно-изборната си конференция. В работата на конференцията взеха участие председателят на СИБ Красимир Коцев и Председателят на Централната контролно-ревизионна комисия Георги Георгиев.

Преди регионалната конференция в Търговище бе проведена кратка делова среща между председателя на СИБ Красимир Коцев и кмета на общината Красимир Мирев, който е и Вицепрезидент на Комитета на регионите в Брюксел и водач на българската делегацията на ежемесечните заседания на Комитета. В срещата взеха участие и секретарят на община Търговище Валери Симеонов, Лиляна Христова – председател на РО на СИБ - и Пепа Маринова – председател на основната организация на СИБ в Търговище.

Г-н Мирев сподели вижданията си за развитието на социалната политика в общината и подчерта амбицията си, въпреки финансовите затруднения, идеите в тази посока да се реализират успешно.

От Лиляна Христова не за първи път бе поставен и въпросът за хората в инвалидни колички, които живеят в непригодни за тях жилищни сгради. Красимир Мирев разбра положението и каза, че ще се постарее да бъде взето някакво решение и по този казус. ►

Добрите вести идват с Кураж

► Журито, съставено от гостите и с председател г-н Спасов, определи най-интересните експонати, кито заеха първите три места. Благодарение на тази изложба за дружеството бяха събрани 264 лева.

Наред с това върви и организационната ни работа. вече са предадени документите по чл. 53 за 26 души, предадени са и редовните организационни справки. Дружеството ни е извършило социални услуги на стойност 2307 лв. ■

Добрите вести идват с Кураж

Нена БИВОЛАРСКА

ЦЕНТЪР ЗА НАСТАНЯ- ВАНЕ ОТ СЕМЕЕН ТИП ЗА ПСИХИЧНО БОЛНИ В ПАЗАРДЖИК

Предложение за разкриване на Център за настаняване от семеен тип за лица с психични проблеми, който ще заема втория етаж на сградата на психоболницата в Пазарджик, е внесла в ОбС общинската администрация.

В общината има над 3040 лица с хронични психични увреждания, някои от тях са самотно живеещи. По-голяма част от хората с психични проблеми живеят в социална изолация с ниски доходи от социални помощи или пенсия по болест. Продължителният им престой в здравна институция води до загубата на хигиенни, битови и трудови навици. Повечето от психично болните лица имат проблеми и с физическото здраве, а част от тях проявяват агресия както вътре, така и навън, се казва в мотивите за предложението.

В Центъра за настаняване от семеен тип ще се предлага комплекс от социални услуги в общността, които създават условия за цялостно обслужване на потребностите на клиентите в близка до семейната среда.

Социалната услуга действа като делегирана от държавата дейност, с капацитет 15 места, а числеността на персонала и финансовата издръжка ще бъдат съобразени с единните критерии и стандарти за 2011 година. ■

Търговище

После той взе участие и в откриването на отчетно-изборната конференция на РО на СИБ – Търговище. Ето какво каза той – накратко и много ясно:

- Новото ръководство на вашата организация ще работи в още по-трудно време, но независимо от времето трябва да се опитваме да решаваме проблемите и на хората с увреждания. Едва ли всичко, което вие сте искали, сме успели да направим, но в последните няколко години имаме и успехи - като Дневния център за възрастни хора с увреждания, ремонта на клуба - обещаваме да осигурим и отоплението му през зимата. Възнамеряваме да купим също един специализиран микробус, с който хората с увреждания биха могли да посещават по редовно Дневния център, ще изготвим и програма, чрез която да могат да разгледат не само забележителностите тук, но и в страната. Надявам се да дойде времето, когато ще е възможно да постигнем всички наши желания. Успешна работа днес на вашата конференция и повече надежди! Вярвам, че когато работим заедно, с взаимно разбиране, ще постигнем повече.

В доклада за дейността на Управителния съвет бяха изведени два сериозни проблема – намаляващият брой на ▶

► членовете в трите основни организации в Попово, Омуртаг и Търговище и нежеланието на мнозина да работят за организацията на доброволни начала. За 2010 година в РО членуват 302 души, но не малка част от тях са слабо образовани и недостатъчно амбицирани, за да бъдат конкурентно-способни на пазара на труда или да вземат активно участие в конкретни мероприятия. Има и много такива, които са с над 90% инвалидност, на преклонна възраст или ползват придружител. Те не вземат активно участие в дейността на организацията и в повечето случаи просто търсят къде да се стоплят в зимните месеци, констатира от управителния съвет. Такива са реалностите, но въпреки всичко представители на Търговищката регионална организация през отчетния период са се включвали активно в редица инициативи. Такива са билиеминарите по проектите на СИБ „Европа и Ние“ и „СИБ – модерна европейска организация, коректив и партньор на местната администрация“; участие в регионална мрежа „Инициативи и партньорства за хора с увреждания“ и други.

През изминалата година бе и обсъждането на идеята за създаване на младежка доброволческа група, която впоследствие да прерасне в младежка организация и да бъде в помощ на хората с увреждания.

Избрани бяха и новите ръководни органи на регионалната организация. За председател на Управителния съвет бе избрана Пепа Маринова, тя ще бъде и делегат за Седмия конгрес на СИБ. Председател на РКРК за новия мандат ще бъде Дафинка Младенова.

След събраниято председателят на СИБ Красимир Коцев отговори на поставените въпроси и пожела успех на новото ръководство. ■

Добрите вести идват с Кураж

Ангел НИКОЛОВ

ЗАЩИТЕНО ЖИЛИЩЕ В С. БОГОМИЛЦИ

В тържествена обстановка бе открито защитеното жилище за възрастни хора с увреждания в с. Богомилци, община Самуил. Заместник областният управител на област Разград Галина Георгиева, директорът на Регионалната дирекция за социално подпомагане Татяна Костова и кметът на община Самуил Бейтула Сали прерязаха лентата на новия обект. Жилището ще приеме засега 10 души, но тенденцията е броят им да се увеличава и да поеме част от пренасочваните сега в с. Хърсово.

Условията, при които ще живеят там възрастните хора, са близки до семейната среда, а за обслужването им се създават нови работни места за млади хора, завършили специалността социални дейности. ■

Добрите вести идват с Кураж

Стефан СТОЙЧЕВ

ЗДРАВЕЙ, ЛЯТО !

Повече от 50 участници от пловдивското дружество на хора с увреждания „Надежда за достоен живот“ проведоха летен спортен полуден. Много емоционално преминаха състезанията по теглене на въже, хвърляне на топка в кош. Най-аплодирани бяха участниците в майсторския слалом с инвалидни колички. Победителите в отделните дисциплини бяха щедро удостоени с предметни награди. Състезанията завършиха с богат приятелски обед. ■

Монтана

Иван ДИМИТРОВ

Общинските организации на инвалидите в регион Монтана ще издигат свои кандидати за съветници на предстоящите местни избори. Това бе решено на проведената отчетно-изборна конференция на РО на СИБ. Гости на конференцията бяха председателят на Съюза на инвалидите в България Красимир Коцев и председателят на контролно-ревизионната комисия Георги Георгиев.

Членовете на организациите на хора с увреждания в област Монтана са 2105, съсредоточени основно в 5 от 11-те общини на региона. Най-много са в Лом – 815 души, в Берковица – 467, Монтана – 424 човека. РО на СИБ има подписани споразумения за партньорство с кметовете на трите най-големи общини в областта и през последните години местните власти, а също и областната администрация, се обръщат с по-голямо внимание към проблемите на хората с увреждания, каза в отчета за работата на организацията през петгодишния си мандат председателят на организацията Петър Богданов. Той изрази задоволство, че в областната стратегия за развитие на социалните услуги до 2015 г. са залегнали конкретни предложения на хората с увреждания.

По различни програми от общините и социалните служби е осигурена работа и препитание на 73-ма души. През 2010 ►

► година обаче програмите са спрени и няма нови назначения. Според част от хората с увреждания програмата е дискриминационна, тъй като дава предимство за работа на трудоустроени с над 71% намалена работоспособност. Така тези хора получават и инвалидна пенсия, и доходи от работа, а хората с по-лека степен на увреждания нямат право на да бъдат наемани по тези програми.

Членовете на СИБ могат да разчитат и на парични помощи за закупуване на лекарства. През периода са раздадени 3800 лева за тази цел. На инвалидизирания в първа група с придружител -37 на сто от членовете - за последните две години са раздадени близо 70 хиляди лева добавки. Въпреки това през миналата година заради неплатен членски внос от съюза са отпаднали 377 човека.

Заедно с общините се работи по доста проекти към Агенцията на хората с увреждания за по-достъпна среда и за предоставяне на нови социални услуги. През 2008 г. в Берковица е изградено защитено жилище за 8 лица с увреждания на стойност 208 000 лева. Предстои отварянето на втори такъв дом в града. Със 115 хиляди лева е осигурен пълен достъп до читалище „Иван Вазов“ в Берковица. Специален асансьор за хора в инвалидни колички води до читалнята на втория етаж на читалището. По проекти са изградени Център за информация към община Берковица, Център за рехабилитация в Лом и

адаптирано работно място в Чипровци. Активни са членовете на СИБ в Монтана по отношение на културния живот в организациите, туризма и екскурзиите. С помощта на общините и спонсори членове на съюза ходиха на екскурзии до Гърция, Македония, Италия, до много исторически места и манастири, участваха във фестивали в България. За голямата финансова подкрепа при почти всяко мероприятие на хората с увреждания в регион Монтана с почетна грамота бе удостоен по повод 20 –годишния юбилей на СИБ доц. д-р Борислав Великов – бивш председател на Народното събрание и два мандата народен представител на Монтана. С грамоти бяха почетени също кметът на Монтана Златко Живков и др.

Конференцията гласува одобрение за работата на УС и избра отново за председател П. Богданов. За председател на РКРК бе избрана Емилия Еленкова. ■

„Заедно активни и равнопоставени“

Събранието беше проведено в кафе „Фламенко“ в присъствието и на много симпатизанти. Гости бяха зам.кметът на община Батак инж. Георги Харизанов, Малина Димова - обществен посредник, Кирил Анов – председател на РО на СИБ - Пазарджик и член на УС на СИБ, Елена Чолакова-представител на ДСП и - не на последно място - децата от ОДЗ „Катя Ванчева“ с ръководителки г-жа Зафиркова и г-жа Пейчинова, които поздравиха всички присъстващи на нашето събрание.

По докладите на УС на общинската организация на СИБ и на КРК, изнесени съответно от председателите С. Пищронева и Ц. Мацурева, имаше разисквания, после бяха единодушно приети от събранието. Г-н Анов изказа задоволство от работата на цялото ръководство и благодари и на гостите, които с присъствието си отново потвърдиха подкрепата си за организацията. Той обаче посочи и проблемите, които трябва да се ре-

шават в града, за да се подобри животът на хората с увреждания.

Събранието гласува отново доверието си на председателите на УС и на КРК като ги преизбра за следващия мандат.

Г-жа София Пищронева благодари на всички за доверието и изрази надеждата, че организацията отново ще бъде коректив и партньор на местната власт – за да се изпълнят всички задачи в социалната програма на Батак.

Отчетно-изборното събрание завърши с почерпка и веселие за присъстващите, но всичко не свърши дотук, защото беше в навечерието на Великден и с помощта на симпатизантите бяха посетени по домовете им лежащо болните инвалиди от организацията, за да се почерпят и те за празника.

**В Общинска
организация
на СИБ
„Здравец“
открихме
отчетно-
изборното
събрание
с мотото**

В ДВ. бр. 38 от 17. 05 2011 г. е публикувано ПМС № 125 от 10. 05. т.г. за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за интеграция на хората с увреждания (ЗИХУ)

Пею ПЕЕВ

С него се облекчава режимът за изплащане на целевата помощ за изработка, покупка и ремонт на медицински изделия и помощни средства, приспособления и съоръжения, като това ще става в рамките най-късно до края на месеца, следващ месеца на съобщаване на заповедта за отпускане на помощта. Предвидена е възможност за получаване на помощта в размер до лимита по чл. 40, ал.2. (виж приложение № 7) по касов или безкасов път от Агенцията за социално подпомагане

Лицето с увреждане, негов законен представител или упълномощено лице заплаща медицинските изделия, помощни средства, приспособления и съоръжения, за които е отпусната целевата помощ, или за ремонта по тях на избран търговец, вписан в регистъра по чл. 35 ал. 1 от ЗИХУ. При покупката (заплащането на ремонта) търговецът издава фактура на името на

правоимащото лице, която се подписва от него, от законния представител или упълномощеното лице. Фактурата, фискалната касова бележка, гаранционна карта и приемо-предавателен протокол за ремонта (изграждане на съоръжението или медицинското изделие) се представят в съответната дирекция "Социално подпомагане" в срок от 30 дни от получаването на помощта. Срокът не се отнася за закупуване или извършване ремонт по индивидуална поръчка.

При закупуване или извършване на ремонт на медицинското изделие, помощно средство, приспособление и съоръжение в размер под лимитите по чл.40 ал.2 правоимащото лице възстановява разликата до отпуснатата целева помощ. Лицата, неизползвали целевата помощ по предназначение, възстановяват пълния размер на помощта. (Виж новите чл.43 а , чл. 43 б). ■

СРЕДНАТА ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ ЗА ПОЛУЧАВАНЕ НА ЕДНА ЛИЧНА ПЕНСИЯ, независимо от вида ѝ, през 2010 г. е била 20.2 години, съответно 22.9 г. за жените и 17.5 за мъжете. При пенсиите за осигурителен стаж и възраст годините са съответно 21.0 за мъжете и 25.0 за жените. При пенсиите за инвалидност поради общо заболяване при двата пола величина-

та на продължителност е била 9.1 г., като в цифрата се включват прекратените пенсии поради придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст с по-голям размер от инвалидната пенсия. Най-дълго време са получавани пенсиите за инвалидност поради трудова злополука и професионално заболяване – 29.4 години. В тези случаи средната величина на годините за полу-

чаване на пенсия се завишава чувствително поради законното право да се получават едновременно пенсия за изслужено време и старост и пенсия за инвалидност поради трудова злополука или професионално заболяване, едната от които (по-малката) в размер от 50 %. По данни на НОИ средната продължителност на живота през 2010 г. за мъжете и жените е била 73.43 г. ■

Фондация МС Общество България стана пълноправен член на Европейската платформа за множествена склероза

На 13 май 2011 година в Брюксел фондация МС Общество България официално беше приета за пълноправен член на Европейската платформа за множествена склероза /EMSP/. Преди две години България беше 34-тата страна членка, която се присъедини като асоцииран член към европейското семейство на МС обществата, обединени от EMSP, представляващи почти половин милион души, страдащи от множествена склероза. Към настоящия момент EMSP представлява вече 37 неправителствени организации на МС Обществата от Европа.

Европейската платформа за множествена склероза е независима организация, която има за свои основни цели да защитава активно интересите на хората, страдащи от множествена склероза на Европейско ниво, да служи като фокусна точка на връзката между съответните Европейски институции, както и да подпомага реализацията на съвместни проекти между МС Обществата, да разпространява информация, която е от интерес за нейните членове, а също и да насърчава изследвания в областта на множествената склероза, както в медицински, така и в други аспекти. Текущата приоритетна задача на работата на EMSP е преодоляването на съществуващото голямо различие между страните в Европа относно достъпа до висококачествено лечение и услуги за хората с множествена склероза.

EMSP разработи два основни инструмента за измерване и съпоставяне нивото и отчитане на неравенствата на различните услуги, предоставяни за хората с множествена склероза в Европейския съюз - МС Барометър и Кодекс на добрите практики при лечението на МС. ■

От 02.05. т.г. започнаха програмите за профилактика и рехабилитация при Националния осигурителен институт

Те са реализират в 43 санаториума, работещи по схемите, в които едно лице може да остане 10 дни. Санаториумите са разположени в райони с минерални лековити води. Предвижда се през тази година от програмата да се възползват общо 38 000 граждани. Изискването е желаещите да са плащали изрядни здравните си осигуровки през последните 6 месеца. Те трябва да подадат документите в съответното поделение на НОИ 10 работни дни преди самата почивка, а именно:

- направление от личния лекар, издадена максимум месец преди това;
- необходимата документация за здравния проблем;

- удостоверение за платени здравни осигуровки.

В сайта на НОИ е качен списък на заболяванията, за които важи програмата. Тя е достъпна за пенсионери, които още работят и се осигуряват, както и за хора с инвалидна пенсия, които не са навършили години за пенсия.

От програмата са изключени частни хотели поради съмнения за корупция. „СПА“ пакетът включва безплатни нощувки, до 4 процедури на ден и по 5 лв. за храна на ден, като желаещите могат да си доплащат.

Резервациите се правят по телефон или електронна поща за съответния санаториум. ■

НОВАТА СХЕМА ПО ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ“ BG051PO001-5.1.02 „НОВИ ВЪЗМОЖНОСТИ“

Общините и районите на общини в партньорство с доставчици на услуги могат да представят проектни предложения по Приоритетна ос 5 - „Социално включване и насърчаване на социалната икономика“, Основна област на интервенция 5.1: „Подкрепа на социалната икономика“ посредством процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. Настоящата операция цели да подкрепи процеса на развитие на социалната икономика и създаване на социален капитал чрез подкрепа на общините за осигуряване на заетост и активност на лица от рискови групи.

За целите на настоящата процедура са допустими следните **типове социални предприятия**, осигуряващи участие на лицата от целевите групи:

1. Социални предприятия - обществени перални - за целите на общинските социални заведения - болници, специализирани институции, социални услуги в общността, детски ясли и градини и др.

2. Социални предприятия за обществено хранене - обществени трапезарии, столове, домашен социален патронаж.

3. Социални предприятия за озеленяване и благоустройство - хигиенизиране, подобряване на околната среда на територията на общините, извършване на ремонтни дейности в имоти общинска собственост, поддръжка на обществени паркове, улици, градини и др.

4. Социални предприятия за извършване на технически дейности в подкрепа на общинската администрация - размножаване и попълване на документи, набор на текст, преводи и др.

5. Социални предприятия за традиционни занаяти - изработка на традиционни български сувенири и произведения, свързани с българския бит и култура.

Пълният комплект Насоки за кандидатстване е публикуван на следния интернет-адрес: <http://www.asp.government.bg>, в рубрика Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, секция „Схеми за безвъзмездна финансова помощ“, от там схемата «НОВИ ВЪЗМОЖНОСТИ». Проектните предложения се подават на адрес: гр.София 1051, ул. „Триадица“ No 2, Агенция за социално подпомагане.

Краен срок на кандидатстване: 01.08.2011г., 15.00 часа

Ако сте пропуснали да се абонирате за списание Кураж, можете да го направите до 15-о число на всеки месец и ще получавате оставащите до края на годината книжки. Абонаментът се извършва във всички пощенски станции в страната.

Каталоген номер 391.

МИНИСТЪР ТОТЮ МЛАДЕНОВ ОТГОВАРЯ НА ВЪПРОС ОТ НАРОДНИЯ ПРЕДСТАВИТЕЛ ОТ ПГ НА ПП ГЕРБ ИРЕНА СОКОЛОВА

ОТНОСНО ДИНАМИКАТА НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ В ОБЛАСТ ПЕРНИК

Към 31.03.2011 г. на територията на област Перник функционират 18 социални услуги, които са делегирана от държавата дейност с общ капацитет 548 места. Това са дневни центрове за деца с увреждания, за възрастни хора с увреждания, за стари хора, както и центрове за социална рехабилитация и интеграция за деца, центрове за обществена подкрепа и центрове за социална рехабилитация и интеграция за деца и възрастни. Социалните услуги от резидентен тип, функциониращи в областта, са 4 центъра за настаняване от семеен тип, които обслужват деца, стари хора и възрастни хора с физически увреждания, 2 защитени жилища за лица с умствена изостаналост, кризисен център за лица, пострадали от насилие или жертва на трафик и един приют за деца. Специализираните институции в област Перник са дом за деца лишени от родителска грижа в с. Дрен, общ. Радомир и дом за стари хора гр. Радомир. В резултат на съвместните действия на Агенцията за социално подпомагане и община Трън от 01.07.2010 г. Дом за възрастни хора с физически увреждания в с. Сливовци, общ. Трън, обл. Перник е закрит. За нуждите на потребителите са създадени 3 (три) нови Центъра за настаняване от семеен тип, предоставящи комплекс от социални услуги в среда, близка до семейната и за ограничен брой лица не повече от 15. От тях 2 центъра са за възрастни хора с физически увреждания и 1 – за стари хора. На територията на общината функционира и център за социална рехабилитация и интеграция, който се ползва и от потребителите на трите центъра. По Проект за социално включване от област Перник кандидати по проекта са Община Перник и Община Трън.

През 2010 г. в рамките на дейност 2 от проект „Детство за всички“, финансиран по оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, бе направен преглед и анализ на оценките на потребностите на децата с увреждания над 3 г. в ДМСГД и на всички деца и младежи с ув-

реждания, настанени в ДДУУ и дома за деца с физически увреждания (ДДФУ) в страната. След идентифициране и планиране на необходимите резидентни услуги в общността, е разработена „Карта на услугите“ на национално ниво, които ще заменят институционалната грижа за общо 1797 деца и младежи от посочените по-горе домове. Съгласно Националната карта на резидентните услуги в област Перник, в община Перник е планирано да бъдат изградени един център за настаняване от семеен тип и едно защитено жилище. ДМСГД Перник е сред пилотните осем и от проекта на Министерство на здравеопазването, където също са планирани услуги за деца и семейства. В заключение бих искал да Ви уверя, че новата политика за предоставяне на социални услуги се основава на политиката в най-добрия интерес за децата и възрастните с увреждания, самотно живеещите и е насочена към деинституционализация и трансформация на институционалния модел в социални услуги в общността и подкрепа на семействата на хората от уязвимите групи. Основава се на зачитане на правата на хората и съобразяване с техните възможности и специфични потребности.

Социалните услуги в Република България са децентрализирани, като управлението им е възложено на кметовете на съответните общини. Този факт е от изключително значение, от гледна точка на предоставената възможност на общините да развиват и управляват услугите за хората в неравностойно положение и децата въз основата на конкретните потребности на населението на общината от определени услуги. С оглед насърчаване на частното предприемачество в социалната сфера, кметът на общината може да възлага управлението на социалните услуги държавна и общинска отговорност на частни доставчици на социални услуги. (Със съкращения)

НАЦИОНАЛНО ИЗЛОЖЕНИЕ

на стоки и услуги на специализирани предприятия и кооперации на хора с увреждания

Пловдив 11 — 14 май 2011 г.

Това е деветото поред Национално изложение на стоки и услуги. На него се представиха 44 специализирани предприятия и кооперации от 5 национално представителни организации - Националния съюз на трудово-производителните кооперации, Националния съюз на кооперациите на инвалиди, Националната федерация на работодателите на инвалиди, Съюза на глухите и Съюза на слепите в България.

Проявата се финансира чрез проекти от фонд „Социално подпомагане“ и Агенцията за хората с увреждания към МТСП.

Сред посетителите на 12 май беше и Министърът на труда и социалната политика Тотю Младенов, който заяви, че подкрепя идеята от следващата година изложението да се превърне в международно с финансовата подкрепа и на Европейската комисия, защото бе впечатлен от качеството, дизайна и ниските цени на дрехите, произведени от специализираните предприятия и кооперации.

Той определи Националното изложение като изключително важен форум за фирмите от сектора, които са над 120, осигуряват повече от 2000 работни места и успяха да ги запазят в кризата. Според него заетостта в тях ще се увеличи чрез надомна работа, която вече е регламентирана в Кодекса на труда, и чрез инвестиции по линия на национални и европейски фондове. В момента 32 от тях кандидатстват по Оперативна програма „Конкурентноспособност“ за обновяване на производството и закупуване на нови технологии. Председателят на НФРИ Елка Тодорова и председателят на НС на ТПК Стилиян Баласопулов настояха за създаването на гаранционен фонд, който да ▶

► НАЦИОНАЛНО ИЗЛОЖЕНИЕ

помогне на тези фирми при кандидатстването за финансиране. Направеното предложение беше подкрепено и от изпълнителния директор на АХУ Минчо Коралски. Министър Младенов обяви, че на следващия Съвет за тристранно сътрудничество, (който се проведе на 26 май), ще се обсъди разработената от социалното министерство, Агенцията за хора с увреждания и национално представителните работодателски организации Стратегия за заетост на хора с увреждания до 2020 г. *(Същата вече е приета от Съвета за тринстранно сътрудничество и предстои внасянето ѝ в Министерски съвет.)* Според Тотю Младенов след регламентиране на надомната работа в Кодекса на труда ще се даде възможност на повече предприятия в страната да наемат хора с увреждания. Той обяви, че след седмица ще бъдат назначени 250 трудови медиатори към Агенцията по заетостта, които ще търсят работа на хората с увреждания и ще бъдат тяхната връзка с бизнеса. ■

Кръгла маса

„БИЗНЕС-СРЕДАТА – ФАКТОР ЗА СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ“

Тя се проведе в рамките на Националното изложение в Пловдив на 12 май 2011 г. Бяха обсъдени проблемите на трудовата заетост на хората с увреждания и промяната на нормативната уредба за дейността на специализираните предприятия и кооперации, както и възможностите на две оперативни програми - „Конкурентноспособност“ за социални иновации в предприятията, и „Човешки ресурси“ за квалификация. Възможностите за увеличаване на конкурентноспособността на предприятията, необходимостта от поръчки за специализираните предприятия и данъчни облекчения - това бяха главните теми в изказванията на участниците.

Сред официалните лица бяха Кирил Николов - представител на Генерална дирекция „Предприятия и индустрия“ към Европейската комисия, Марко Пиполини – директор на Учебен център ИРЕКООП - Тоскана и делегация от италианската област Тоскана, за да представят своя опит в социалната икономика, Валентина Симеонова - зам.-министър на труда и социалната политика, Минчо Коралски - изпълнителен директор на Агенцията за хора с увреждания, Ивайло Иванов - изпълнителен директор на Агенцията за социално подпомагане, Мария Георгиева - директор на Регионална дирекция по заетостта в Пловдив, Пламен Гергинов - експерт в Министерството на

труда и социалната политика, Иван Соколов – изпълнителен директор на Международен панаир - Пловдив. От страна на национално представителните работодателски организации на хора с увреждания участваха: Васил Панев, председател на Съюза на глухите в България, Елка Тодорова, председател на Националната федерация на работодателите на инвалиди, Маринела Ангелова, председател на Националния съюз на кооперациите на инвалидите и Стилиян Баласопулов, председател на Националния съюз на ТПК, управители и председатели на специализираните предприятия и кооперации.

Заместник-министър Валентина Симеонова сподели удовлетворението си от организираното изложение и високото качеството на продукцията на специализираните предприятия и кооперации, защото, за да бъдат конкурентноспособни на пазара на

Участниците в кръглата маса настояха за по-активна държавна подкрепа за решаване на неотложните проблеми при осигуряването на трудова заетост на хората с увреждания както във връзка с финансовата обезпеченост на дейността на специализираните предприятия и кооперации, така и с актуализиране на нормативната уредба в контекста на новите икономически условия, с цел разширяване на трудовата заетост на хората с увреждания.

труда, тези предприятия е необходимо да произвеждат продукция с високо качество. Тя изтъкна, че от предишната кръгла маса през 2010 г., когато се поставиха основни проблеми от участниците в нея, МТСП е подкрепило повечето от предложенията. Факт е разработената Стратегия за заетост на хората с увреждания до 2020 г.; подадени са 32 проекта от специализираните предприятия по схемата, насочена за тях по ОП «Конкурентноспособност», очаква се да стартира схемата за обучение и социални услуги за специализираните предприятия «Шанс за всички» по ОП «РЧР», извършени са законодателни промени - вече се преотстъпват 50 % вместо 30% от внесените осигуровки от специализираните предприятия. МТСП е приело и предложенията на национално представителните работодателски организации по отношение на промените в Закона за обществени поръчки с цел създаване на инструмент за подкрепа за специализираните предприятия. Голяма част от исканията на участниците в миналогодишната кръгла маса вече не стоят на дневен ред.

Г-н Марко Пиполини представи опита в социалната икономика в италианската област Тоскана. ■

Националният съюз на ТПК е член на Европейската организация на трудово производителните кооперации СЕКОП и уважаван и търсен партньор от Европейската кооперативна система и от Международния кооперативен Алианс. В над 100-годишната си история българските коопераци са доказали своята стабилност и коректност, предлагайки стоки и услуги с високо качество, които отговарят на международните стандарти и норми.

НАЦИОНАЛНО ИЗЛОЖЕНИЕ

Стефан СТОЙЧЕВ

Изложението даде ясна представа за богатата производителна гама от асортименти на кооперациите пред клиентите и бъдещите партньори.

Повече от 25 производители от цялата страна представиха своите изделия като бебешки и детски облекла от текстил и трикотаж, болнично и медицинско облекло, шапки, мъжки обувки, гащеризони и работни престилки от док, шуби, ушанки,

прозорци, стъклопакети, гаражни врати, пластмасови изделия за бита, опаковки, хляб и сладкарски изделия, чанти и дребна кожена галантерия от естествена кожа, изделия от хартия и картон, компютърна диагностика на всички марки леки и товарни автомобили,

фризьорски и козметични услуги, строителна дограма, международни превози, тапицирани мебели, родопски одеала и китеници, работни ръкавици, ученически униформи, дет-

ски и бебешки обувки, картонажни изделия, ел-нагревателни плочи, каучукови изделия, полиграфия и книго-везки услуги, медицински колани и бандажи, рисувателни блокове и хербарии, тръбна мебел, стерилизирани консерви и много други.

Най-много ТПК – по 5 – представиха Русе и Пловдив. Значителна беше продукцията от Бургас, София, Габрово, Пазарджик, Видин, Ловеч, Варна, Шумен, Благоевград, Троян, Сливен, Поморие, Казанлък, Плевен, Бузовград и други.

Избираме лица
на Кураж

ПОЛЕТ И ГРАВИТАЦИЯ

През 1981 г. Анелия Флорова кандидатства в спортното училище в Плевен. Тогава е едва 12-годишна и от общо 64-те кандидати, тя е една от тримата, приети в специалността по акробатика. Тялото ѝ е енергично, има силови качества за натоварване и тук волята ѝ да превъзмогва себе си надделява. Така през 1984 г. в края на 9-и клас на Републиканско състезание получава медал и успява да покрие Първи разряд, който ѝ отваря път към кандидат майстор на спорта...

Мариана ЕКЛЕСИЯ

С качането на батут е пленително преживяване, почти като самостоятелен полет. Но за да се почувства, трябва да се преживее! На 16 години, дори да не тренира акробатика, човек постоянно иска да е в

полет. Когато се издигаш нагоре, усещаш, че въздухът се разтваря и свишти, а когато се спускаш към мрежата, косите политат. Затова всеки път се стремиш да се издигаш все по-високо и за краткото време от по-малко от секунда за

спускане, да изпълняваш все по-успешно сложните движения за превъртания в темпо!... В някои моменти Анелия, като всички акробати, е изпитвала страх от риска, но се е стремил да потиска това чувство, за да може да постигне нещо ново, по-различно. На 12 юни 1984-а, докато скача любимите си скокове, усеща по-силен прилив на енергия. В решаващия миг от секундата обаче, когато трябва да изпълни упражнението, тялото ѝ не е в контрол. Нели не стъпва на краката си, а фатално пада върху тила и главата, чупи шийни прешлени, които моментално притискат гръбначния мозък. Мрежата отново я изтласква нагоре, малката акробатка сега има субективно усещане, че главата ѝ е високо в пространството, ала няма тяло. Обратно на мрежата вече се пита къде е тялото ѝ? Вместо отговор получава пронизваща болка във врата и раменете, диша трудно... Докато я пренасят с носилка до линейката, отново не чувства тялото си, а усеща, че дъждът вали само върху лицето ѝ. В болницата, преди да бъде откарана за операция, до леглото вижда майка си; очите на жената сега съкрушено преливат от мъка, жалост, страх пред бъдещето...

След операцията Нели остава в болницата в Плевен шест месеца, без да може да направи самостоятелно движение на ръцете и кра-

▶ ПОЛЕТ И...

ката, тъй като няма чувствителност; тялото ѝ не приема изпълнението на съзнателни команди. Лекарите и рехабилитаторите не искат да ѝ съобщат фаталния изход – пожизнено неподвижно тяло! Те ѝ казват, че непрекъснато трябва да си представя как се движи, но не като мечта, а като реалност. Нели изпълнява стриктно дадените препоръки, ала резултатите са така незадоволителни, че не отговарят на представата ѝ за самостоятелно движение в близко бъдеще.

Да, страхувала се е от падане, но никога не е чувала за инциденти или травми при акробати, след които може завинаги да останеш парализиран. Макар че нейните съученици знаят цялата история за състоянието ѝ, идват с цветя, укрепват волята ѝ за живот със смях и си тръгват с: „Чакаме те по-скоро!“ Въпреки бодрия глас при общуване Анелия съзнава, че скоро няма да влезе отново в училището, а опитът ѝ за полет от 12 юни вероятно ще бъде последният.

На 12 декември от болницата я транспортират с линей-

ка, а от линейката до нейната стая я пренасят на носилка. Едва тук Нели си спомня, че днес майка ѝ има рожден ден, а през изминалите месеци денонощно е била край леглото ѝ... От този ден в продължение на две години тя всяка сутрин трябва да прави на дъщеря си пасивна гимнастика и масажи, на които е обучена в болницата. Тя неизбежно приема, че нейните пръсти, ръце, крака, тяло поне в следващата една година ще са еднозначни с тези на майка ѝ Николина. Затова в следващите месеци мислено пише във въображаема тетрадка за майка си:

„Често съм се събудила преди нея, защото са изминали няколко часа откакто не съм обръщана в леглото и нямам търпение да сменя положението на тялото си. Отново трябва да нареждам и обяснявам какво ми е необходимо. Станала съм капризна и нетърпелива, без да го осъзнавам. Ежедневното тоалитране и хигиена са задължителни, това изисква много внимание от двете страни. Майка ми се старее да ми угажда как ли не: винаги ми готви вкусна храна, във вазата поставя цветя, реше косите ми, говори мило. Където да се намира, старее се да не закъснява повече от час, защото знае, че я чакам; пък навярно и тя вече не може без мен? Мисля, че ако случайно спра да дишам, тя ще ми подари своето дишане!... Аз понякога се сърдя и плача, че не мога да се владея, не издържам на

ужасното неудобство от безпомощното си тяло и състояние. Понякога около нас е тягостно и самотно, не говорим за страховете си от неизвестното утре. Но във всички случаи волята за живот и оздравяване надделява в двете ни и продължаваме като две тела с обща душа и мисли. Може би завинаги ще бъдем така неразделни?

Баща ми, като се върне от работа, идва в стаята при нас, но е напрегнат и угрижен. Неведнъж ме е питал: „Защо не се откажа навреме от този спорт?“ Разочарован е от мен и още по-лошо – чувства се унижен, когато ни помага в потешките задачи. Например, когато трябва да ме изведат извън жилището с инвалидната количка, в която не мога да седя стабилно. Тогава той преглъща горчиво любопитните или съжалителни погледи на някои съседи... Защо все пак се случи на мен?“

Нели знае, че не трябва да допуска този въпрос, защото може да прекъсне устрема за полет, за живот. През пролетта на 1985 г. тя пристига с майка си в Санаториума за рехабилитация в Павел баня, Старозагорско. Ако не беше видяла с очите си, никога не би допуснала, че има толкова немощни хора с увредени крайници, с патерици, в инвалидни колички... Заедно с недоуменията и изненадите от този „нов свят“, тук тя получава книгата „Джони“ – автобиография на 17-годишната американска девойка Джони Ериксон, която преди ▶

►двайсетина години по време на скок във вода е получила тежка травма на гръбначния стълб с притискане на гръбначния мозък. В книгата си разказва за борбата, която е принудена да води всеки ден, за да надмогне фаталната истина...

Докато „поглъща“ страниците, Анелия Флорова отново преживява тежкия смут, че съдбата ѝ е сходна с тази на Джони, която е християнка, наследила вярата си от своите родители. Джони усърдно се е модела на Спасителя Христос за изцеление и е очаквала отговор на молитвите си, ала чудото не станало. Защо? Трудно ѝ е било да приеме, че Божията мъдрост и истина са като скрити съкровища, чакащи да бъдат открити само на търсещите. След вътрешния бунт, вместо да изпадне в отчаяние, упоритата американка започва активна работа в помощ на хора с физически увреждания в САЩ и извън пределите на Щатите. Нели е впечатлена от тази нейна сила на духа и в ума ѝ минава, че ако се наложи да бъде в инвалидна количка за цял живот, би искала да прилича на Джони!...

През 1985 г. тя все още не подозира, че през октомври 1994 г. малка българска група от хора с различни физически увреждания, сред които е самата тя в инвалидна количка, ще заминат за Будапеща като представители на конференция, организирана от Джони Ериксон под надслов „Църквата и инвалидността“. След завръщането си в България четиримата: Георги Гетов от София, Анелия Флорова

от Плевен, Мариела Вълчева от Враца, д-р Стела Събева от София, вече „за ч е н а л и“ идеята, пренасят плодос-

ното семе в родината и започват да търсят съмишленици и сътрудници. В началото на 1995 г. се сформира екип за регистриране на Християнска асоциация „Нова надежда за инвалидите“. В началото на септември 1995 г. в Момин проход се провежда Национална конференция – почивка, на която Анелия е един от основните организатори. Там около 60 човека с различни увреждания от цяла България преживяват незабравими моменти, като споделят своите болки, проблеми, желания, вяра. Мечтите са много. Икономическата ситуация в страната е на незавидно равнище – едва ли за хората с увреждания може да се създаде остров за радост и благополучие. Но най-важното в техния труден живот е вярата, че Някой невидимо се грижи за тях. От началото на 1996 г. Анелия Флорова е председател на Асоциацията за два мандата и така, като пътува от Плевен до столицата, всяко лято помага за организиране на летни молитвени срещи в Банка.

След 2005 г. здравето на майка ѝ бързо се влошава. Анелия – с тежки гнойни бъбречни инфекции, с допълнителни страдания, вече рядко „излиза от леглото“ и трудно може да бъде поставяна в инвалидна количка. При една от нашите срещи в началото на 2011 г. я попитах:

„Преди повече от 20 години, като повярва в Божието всемогъщество, молеше ли Исус да ти даде изцеление?“ Нели отговори:

- Това беше една от първите ми молитви – да бъда изцелена! По-късно започнах да се срещам с християни, които имаха различни гледни точки за Божественото изцеление и чудеса. Това ме объркваше, но продължавах да чета Библията и да вярвам в Него... И до днес вярвам, че в търсенето на Божието лице и Божията сила, това, което силно желаеш, все още е на пътя. Но то не е единственият мотив да обичам Бога, да изучавам Библията и да чета християнска литература. Вярвам, че чрез кръста и страданието човешката душа се спасява за вечен живот след смъртта. Но в същото време спасението на душата е процес, който продължава през всичките ни дни и се отнася за всички. Различните ни изпитания имат роля в процеса на това спасение. Всеки човек по различен начин изминава своя **Път на страданията...**

Често ми се обаждат приятели в трудни за тях моменти и питат какво да правят, дали ще издържат? Аз им отвърщам: „Всяка сутрин, щом отворя очите си, си казвам: „Днес ще се радвам на живота!“ Опитай и ти!“ ■

Лъчко ме обогати с други понятия за Вселената

Лалка БЕНГЮЗОВА

- Албена, кога разбра, че детето ти има проблем със зрението?

- Лъчко се роди се в седмия месец и остана в кувьоз два месеца. Може би към шестия месец въщи с баща му разбрахме, че не вижда: показвах му играчка, то не реагира. Хукнахме веднага да търсим помощ, водихме го на лекари в Благоевград и в София, докато накрая се убедихме, че детенцето е напълно без зрение.

- А каква е причината?

- Кислородът в кувьоза... Кувьозите бяха стари – говорим за 1999 г., прегрял и не знам как точно е станало. Но не се ровя, защото усетих в един момент, че цялата ми сила трябва да е съсредоточена да отгледам това дете. Късно проехти, но това се дължи по-скоро на моята паника, не знаех как подхожда. Защото и за мен е новост, нямам опит в тия неща. Не знам, учудвам се, сигурно в Благоевград има и други незрящи деца, но не съм ги срещнала. А ние не сме спрели. Той обича да ходим на кафе двамата, в парка като беше по-малък. Дори съм го качвала на количките, които обикалят на площада – аз ходя до него и той кара. И на картинг ходи. Зад него седи инструкторът и карат двамата. Приемат го невероятно добре. Не само това, той е галеник – има подарък 50 безплатни часа да кара карт от собствениците на картинга.

- Лъчко е второто ти дете, какво е различното с него?

- Да, имам и голяма дъщеря. Няма почти никаква разлика в отгледа-

Разговаряме с Албена Чобанова актриса в Драматичния театър "Никола Вапцаров" в Благоевград, майка на Лъчко. За него ви разказахме в предишния брой. Инвалидността за едно дете е ужасна, но какво е за майката...

нето на зрящо и незрящо дете – нужна е само много любов. Разликата е единствено в това, че до Лъченцето съм повече, за да му помагам да се научи да се облича, да се храни – малко по-сложно стават нещата. Невероятен е, аз самата имам нужда да съм с него, защото той има други представи за пространствата, за формите, усещането му за света е друго. И той ми разказва, и аз му разказвам.

- Посещаваше ли детска градина?

- Много за кратко. Тогава още не беше навлязла така интеграцията и учителите имаха някакъв страх, носеха го на ръце. А беше момент, в който трябваше да се научи да ходи, да се храни. Преди пет години много случайно две учителки почукаха на вратата и казаха: "Събираме ученици за първи клас в Седмо основно училище. Вие сте в нашия район." Казах им, че Лъчко е незрящ, а те: "Няма никакво значение!" Той тръгна малко по-рано, на шест и половина години. Записахме го в първи клас при г-жа Стоилова и ресурсната учителка Елена Аленова. С такава ▶

► любов и грижа се отнасят към него и двете! Намерихме брайлова машинка. По математика и по български език се занимава само в училище с ресурсната учителка. Аз се занимавам с разказвателните предмети – история, човек и природа и човек и общество. Разказвам му урока, той запомня, разказва и отива подготвен. Знае българската история много добре.

- Имаше ли колебания дали ще го запишеш в специално, или в масово училище?

- Ходихме в училището за незрящи в София. Не мога да кажа нищо за училището, сигурно е страхотно като обучение и като преподаватели, но не мога да си дам детето 11 години в пансион – значи да се разболея, да умра. За мен детето трябва да има дом, където да расте на спокойствие и да знае, че може да се прибере, да сподели всичко, да се чувства прекрасно. В училището в София много се впечатлиха от Лъчко, защото той познаваше формите на предметите, беше съвсем мъничък, на шест, а знаеше кое е триъгълник, кое е квадрат. Там започват обучението с това. Казаха ми: "О, ние Лъчко може във втори клас да го запишем!" Но прецених, че не мога да издържа.

Лошото е, че липсват консумативи за незрящи хора. Лъчко има чичо лекар в Швеция, който му донесе брайлов часовник и вече се научи и познава часа; шах за незрящи и сега се е запалил да се научи да играе шах; бял бастун и метър с шумлер. Не само че тук такива неща няма, но и брайловите машини са толкова остарели. Светът е отишъл на светлинни години напред в това отношение, има още милион неща, които в България не можеш да намериш по никакъв начин. Голяма липса е говорещата елка, той знае да смята на листче, но има задачи, които изискват изчисление с калкулатор. Няма релефни глобуси. В книжарница "Перун" ни помогнаха, намериха ни огромна релефна карта на България и той може да посочи къде е Черно море, Стара планина, Пирин, къде е изток, запад... Абсолютно всичко знае.

- Ресурсният учител подготвен ли е достатъчно добре?

- Да. Ние сме късметлии с Елена Аленова – знае брайл, има специално отношение към детето, разбират се и много добре се заминава с него. В първи, втори и трети клас той имаше повече часове при нея, за да научи брайл, да тръгне отнякъде, по-малко седеше с класа. Сега е голям и така е направена програмата, че в разказвателните предмети да си е в час, да си чуе урока. Класната му г-жа Златанова ходи с него в часа по брайл и решават заедно задачи. Двете учителки са невероятни. Чест им прави!

Лъчко има много приятели в класа, и момчета и момичета. Голямата му любов е в класа, но тук сме дискретни, защото не бива – той е много галантен мъж. Споделя ми много колко е влюбен. Тя е много красива девойка, помага му. Приятелчета му Виолин, Кирчо, Пепи вървят до него и му помагат.

- Как се справяте с враждебната към хората с увреждания среда?

- Това, което най-много ме притеснява, е средата: паркираните коли по тротоарите, липсата на светофари със звукова сигнализация.

- С кого е по-близък – с мама или с тате?

- Еднакво. Аз съм по-любвеобилна, много го целувам, много се галим, но трябва да спрем вече. С баща му общуват на друго ниво, имат си техни, мъжки дейности.

- Как те промени Лъчко?

- Той ме научи на търпение. И на много други неща. Коренно ме промени това детенце, защото е същество с други понятия за вселената и те ме обогатяват като човек. ■

Стефан СТОЙЧЕВ

Така я наричат нейните приятели. С невероятен дух в борбата с проблемите, с многогодишни и различни заболявания Донка Георгиева е пример за подражание. Членува в "Надежда за достоен живот" – организация колективен член на РО на СИБ - Пловдив. Грижи се за съпруг с тежка мускулна дистрофия. Работи повече от 20 години в кооперация за инвалиди. Създава радост чрез изработване на подаръци за украса, детски играчки и други красиви изделия. И се усмихва. Въпреки неволята.

Но полиомелитът си казва жестоката дума и вече 15 години е в инвалидната количка. Това не означава, че лесно може да я откриете в дома ѝ. Все пътува нанякъде. Или е на път към някой от бившите санаториуми, или в някой влак към морето, което

ЖЕНАТА С ВЕЧНАТА УСМИВКА

много обича, или към някое регионално или национално първенство по шахмат. И се усмихва...

Е, ще я видите сериозна и съсредоточена само над шахматната дъска. Почти ядосана след Републиканското първенство във Варна. Леко се разсеяла и загубила важна партия, която я изпратила едва на четвърто място в класирането. „Ако бях по-съсредоточена, можех да стана първа – усмихва се отново Донка.

На регионалното първенство вече е на второ място и отново след досадна грешка. Наградата е обувки. „Ех, кога ли ще ги обуя? – отново се усмихва Донка. И продължава да разказва: На бсептември в деня на Съединението се провеждаше марафон. Състезавахме се и с инвалидни колички. Завоювах първо място и златен медал. Защото се състезавах със ... себе си. Бях сама. Уплашили се мъжете от дъждовното време и не се явиха. А наградата беше огромни мъжки маратонки. Едва им намерих място в инвалидната количка!“ Тук Донка вече се смее с глас.

Багажът ѝ отново е готов за път. Вече има определена дата за рехабилитация в Поморие, на любимото море. Там ще се подготвя и за следващото първенство по шахмат. А за усмивката казва: Ден в който не се усмихваш, е загубен ден. ■

Легенда за манастир „Св. Георги” - Поморие

Според легендата за манастир „Св. Георги” в Поморие към края на XV век в Анхиало се заселил турчинът Селим бей. Създал голямо феодално владение — чифлик.

Белят страдал от тежка неизлечима болест. Една нощ неговият ратай дядо Мено сънувал, че в чифлишкия двор тече извор с чудотворна вода. Мено не обърнал внимание на съня, докато не започнал често да му се явява красив момък, яздещ бял кон — свети Георги. Разтревожен от съновидението, ратаят разкопал тайно мястото и открил мраморен барелеф на свети Георги. В същия момент от това място започнало да извира вода. Благочестивият Мено разказал на господаря си какво му се случило. Скоро Селим бей повикал владиката на града, който му прочел молитва и го поръсил с водата от аязмото. С животворното действие на извора Селим бей се излекувал.

Вдъхновен от чудото, той се покръстил с цялото си семейство, приел християнската вяра и построил малък параклис, който поставил началото на манастира „Св. Георги”.

След време, когато той овдовял, приел монашество и станал първият игумен, на манастира. Целият си имот от 3 800 декара земя дарил на светата обител.

И до днес всяка година на 6 май ежегодно се отслужва тържествена архиерейска литургия и поклонение. Празникът е съпътстван от тридневен панаир.

Поморийският манастир „Св. Георги” е един от най-почитаните манастири в Източна България. Храмовият празник 6 май е празник и на град Поморие.

Послание за обич

В една кратка, но благодатна среща на председателя на СИБ Красимир Коцев и придружаващите го представители на СИБ с Архимандрит Иеротей, игумен на манастира „Св. Георги” в Поморие в последния ден на Великден, в навечерието на Спасовден, ето за какво поговорихме с него:

- Какво е най-хубавото пожелание, което се изрича на Спасовден?

- Това е празника на Свето възнесението Господне – или Спасовден. Преди да се възнесе той казал на своите ученици: „Идете, научете народите, като ги кръщавате в името на Отца и Сина и Светия дух. И като ги научите на всичко, каквото съм им предал, да пазят всичко, което съм им поръчал.”

- А кое е най-важното на което Иисус ги е учил? И го е предал и на нас?

- Две са най-важните заповеди в Божия закон, в Християнството : Обичай Бога и ближния като себе си. С това християнството е пробило и има своите последователи, защото никое друго учение не е призовавало към такава любов...

- Бихте ли отправили един благослов за всички хора в нашата организация?

- Да, нека Божието благословение бъде над всички боледуващи, всички оскърбени. И Бог е казал: „Радвайте се и се веселете, защото за вас е царството небесно!” ■

Много и искрени пожелания за добър път в живота си получи Илияна Митева от Чирпан. Неотдавна публикувахме нейно есе, спечелило първо място в Национален конкурс на тема „Какво е за мен Яворов“. Помните я, нали?

Добър път в живота, Илияна!

Елена ШОПОВА

Неотдавна беше нейният абитуриентски бал – на випуск 2011 година на СОУ „П.К. Яворов“ в Чирпан. В започналата „Книга на випуските“ всеки абитуриент е написал свои мисли и пожелания. Какво ли е написала Илияна?

Тя завърши гимназиалното си образование с успех 5.90 и има право на много мечти. Освен конкурсите, в които се проявява изключително, освен сериозното учене, тя отделя време и за многото си приятели - в социалната мрежа Facebook те са вече 265, отблизо и далеч. И там с тях Илияна споделя и за своите награди, и за желанието си да кандидатства право. Любимият ѝ предмет е историята и вече се подготвя за изпитите.

Защо се е насочила към тази специалност, разбрахме от баба ѝ. Заради тревогите и тежестите, съпътстващи живота на хората с увреждания и съдбата ѝ на кръгъл сирак от 1994 година. Именно тогава тя става свидетел на бюрокрацията не само в съдебната система - когато родителите на майка ѝ кандидатстват за правото на попечителство. Оттогава 16-годишната Илияна решила, когато порасне да завърши право и да помага на децата в неравностойно положение. Тогава все още нямаше отдел „Закрила на детето“, обяснява баба Данка, която е положила много грижи и за физическото, и за духовното израстване на внучката си.

Бабата и дядото на Илияна организирали скромно тържество по случай завършването на гимназиалното ѝ образование. Поканили и нейната първа учителка Марияна Кривошапкова, която я хванала за ръка – казано буквално и образно - още щом първокласничката Илияна прекрачила прага на началното училище. Учителката ѝ е убедена, че Илияна ще сбъдне своите мечти...

На добър път в живота, Илияна! ■

На 11 и 12 юни на връх „Света Неделя“ в Родопите край град Неделино се проведеха Втори национален фестивал за фолклор „С песен в Родопите“ и Шести туристически събор за хора със специфични потребности под патронажа на инж. Стефан Стайков – Областен управител на Смолянска област.

Празник в Родопите

Участниците от цялата страна, които бяха 430 души от 27 организации на хора с увреждания, заедно с гостите – над 2000 души - успяха да се докоснат до неповторимия български дух, съхранен в обичаите, песните и танците, в различните диалекти, в невероятните български носии, кътани с много любов от предците ни. Фестивалът беше с конкурсен характер, но всички колективи получиха диплом и почетен знак. Средствата за проявата бяха осигурени чрез проект към Агенцията за хората с увреждания и спонсорство от ПП ГЕРБ-Смолян. Във фестивала учасатва и група от Гърция. Идеята за туристическия събор възниква през 2005 г. с цел по-пълно интегриране на хората със специфични потребности в обществото и промяна на обществените нагласи към тях.

Благодарствено писмо от РО на СИБ - Смолян получи евродепутатът от ГЕРБ Владимир Уручев, който е един от спонсорите. „Казват, че животът има такъв смисъл, какъвто сам човек му придаде. Днес не е лесно да откриеш този смисъл, за да реализираш целите и мечтите си. Иска се много воля и усилия. Но точно заради това проявените от вас упоритост, духовна сила и милосърдие са безценен пример за това как може да живее човек, въпреки негодите.“ и трудностите.

**На 24 юни
Православният
свят празнува
рождението
на Свети Йоан
Предтеча и
кръстител Господен,
а народният
календар тачи
всепобеждаващата
природа.**

Из нашите земи рождението на Йоан Кръстител е известно като Еньовден. Смята се, че тогава слънцето изгрива много рано, изкъпано в „жива вода“, преобръща се три пъти и се връща назад. За този ден се казва още, че „Еньо си наметнал кожуха да върви за сняг“, което наемква за далечното начало на зимата и за това, че Слънцето вече започва, макар и бавно, да слиза към хоризонта.

Според народните вярвания всички болести на Еньовден се къпят в „жива вода“ и от изтърсените капки се образува росата, която е лековита. Преди изгрев слънце се берат полски цветя, от които се прави голям венец, през който всички се провират за здраве, а цветята от венеца се пазят цяла година. Това е денят, в който задължително се берат билки, които тогава придобиват лечебна сила.

Според преданията на всички балкански народи в нощта срещу Еньовден магьосници обикалят чуждите ниви и стада, за да привлекат плодородието в своята нива, хамбар или кошара. Бродницата, наречена „мамница“, отивала в потайна доба в добра нива, изтръгвала най-добрите класове и ги отнасяла със себе си или прекосявала пътя на най-дойните стада. Ако някой успел със скверни тайнства да заобогатее като примами чуждото, неизбежно заплащал за злината си.

В Южна България е разпространен обичаят „Еньова буля“. В навечерието на празника всяка девойка пуска китка в „мълчана вода“, покрива я с престилка и я оставя да пренощува до розов храст. Еньовата буля е невръстно момиченце, което гадае и нарича, докато вади китките. Правят се предсказания не само за женитба, но и за плодородие, здраве, богатство.

Днес, сред шума на града, сме позабравили тези изконни обичаи, но можем да се възползваме от безценните природни дарове, да открием чудодейна билка. Еньовчето е символът на този празничен ден. Народът ни вярва, че на Еньовден с него могат да се излекуват всякакви болести. Отварата му засилва плодovitостта на добитъка и действа магически целебно на бездетните. Казват, че на Еньовден водата придобива магическа сила, а границите между белия свят и отвъдното се „стопяват“ в часовете преди изгрев слънце. Дори и да не вярвате в магическата сила на тревите, излезте около Еньовден сред природата и ще усетите благотворното й действие.

